

F4200 — 3. cvičení (6. 3. 2019)

1. příklad: Určete hodnotu gravitačního posuvu záření z povrchu neutronové hvězdy. Jak by se gravitační posuv odrazil ve výpočtu radiální rychlosti? Výchozí (typické) parametry: $M_{\text{NH}} = 2,8 \cdot 10^{30}$ kg ($1,4 M_{\odot}$), $R_{\text{NH}} = 15$ km.

2. příklad: Ve spektru bílého trpaslíka byl nalezen posuv čáry $\mathcal{H}_{\alpha}$ o 0,116 nm směrem k červenému konci spektra. Nalezněte radiální rychlost tohoto bílého trpaslíka. Dosadíme hodnoty $M_{\text{BT}} = 1,3 \cdot 10^{30}$ kg ($0,65 M_{\odot}$) a $R_{\text{BT}} = 7700$ km.

3. příklad: Zenitová vzdálenost horního okraje Slunce byla změřena s hodnotou $z' = 64^{\circ}55'33''$, zdánlivý poloměr Slunce je $15'15''$. Určete skutečnou zenitovou vzdálenost středu Slunce. (pro řešení využijeme vztahy pro refrakční úhel: $R = z - z'$, kde pro $z \leq 80^{\circ}$ platí: $R = 58'' \tan z'$)

4. příklad: Výška hvězdy nad obzorem byla změřena při tlaku $b = 740$ torr a teplotě $T = -10^{\circ}\text{C}$. Naměřená výška nad obzorem je $h' = 25^{\circ}15'00''$. Jaká je skutečná výška hvězdy? (jelikož je refrakční konstanta závislá na tlaku a teplotě, refrakční úhel zjistíme ze vztahu $R = 60,2'' \frac{b}{760} \frac{273}{273+T} \tan z'$, kde b je tlak v torrech a T je teplota ve stupních Celsia)

Dopočítáme příště:

Příklad: Jaká je zdánlivá hvězdná velikost (ovlivněná extinkcí) hvězdy, která se nachází ve vzdálenosti 400 pc a má absolutní hvězdnou velikost $M = -1,5$ mag? Příklad spočtete pro dva různé koeficienty absorpce a to $a_1 = 0,0002$ mag/pc a $a_2 = 0,003$ mag/pc.

Příklad: Pozorujeme hvězdu Deneb v zenitu a naměříme zdánlivou hvězdnou velikost $m_z = 1,60$ mag. Jaká je mimoatmosférická hvězdná velikost, když předpokládáme hodnotu absorpce $A = 0,35$ mag? Jaká je zdánlivá hvězdná velikost v zenitové vzdálenosti 60° ?